

novembar 2013. godine

Rezultati ankete: građani ne vjeruju institucijama vlasti i političkim partijama u Bosni i Hercegovini

Građani Bosne i Hercegovine (BiH) mogu biti razjedinjeni po mnogo osnova, ali su uglavnom saglasni u jednom: velika većina ne vjeruje institucijama vlasti, političkim partijama niti izabranim političkim zvaničnicima.

Ubjedljivo najlošije kotiraju političke partije: samo 14,1% građana ima veliko povjerenje ili dosta povjerenja u političke partije dok cijelih 83,9% građana nema previše povjerenja ili uopće nema povjerenja u njih.

Građani BiH imaju izrazito nizak stepen povjerenja u institucije izvršne i zakonodavne vlasti na svim nivoima¹:

- Najmanje povjerenja uživa državni nivo vlasti: samo 18,2% ispitanika ima povjerenja u izvršnu vlast, a 18,7% u predstavničku vlast na nivou BiH.
- Kantonalni i entitetski nivoi vlasti također nisu zadobili preveliko povjerenje građana. Ovisno od nivoa vlasti, samo 22,2% do 27,5% građana je izrazilo povjerenje u ove institucije.
- U odnosu na druge nivoe, građani nešto više vjeruju lokalnim vlastima, mada su i tu rezultati loši: samo 38,4% ima povjerenje u lokalnu upravu, a 30,8% u izabrane lokalne dužnosnike.

Drugim riječim, velika većina građana nema previše povjerenja ili uopće nema povjerenja u institucije vlasti: cijelih 79,9% ne vjeruje državnoj vladi, 79,1% nema povjerenja u državni parlament, 74,4% ne vjeruje entitetskim parlamentima, 71,2% nema povjerenja u entitetske vlade, dok 67,8% nema povjerenja u izabrane lokalne dužnosnike, a 60,2% u lokalnu upravu.

Sudovi i revizorske institucije također ne uživaju visok stepen povjerenja. Tako svega 33,7% građana ima veliko povjerenje ili dosta povjerenja u sudove, dok samo 22,5% građana ima veliko povjerenje ili dosta povjerenja u državne ili entitetske urede za reviziju. Ostatak građana nema previše povjerenja ili uopće nema povjerenja u njih.

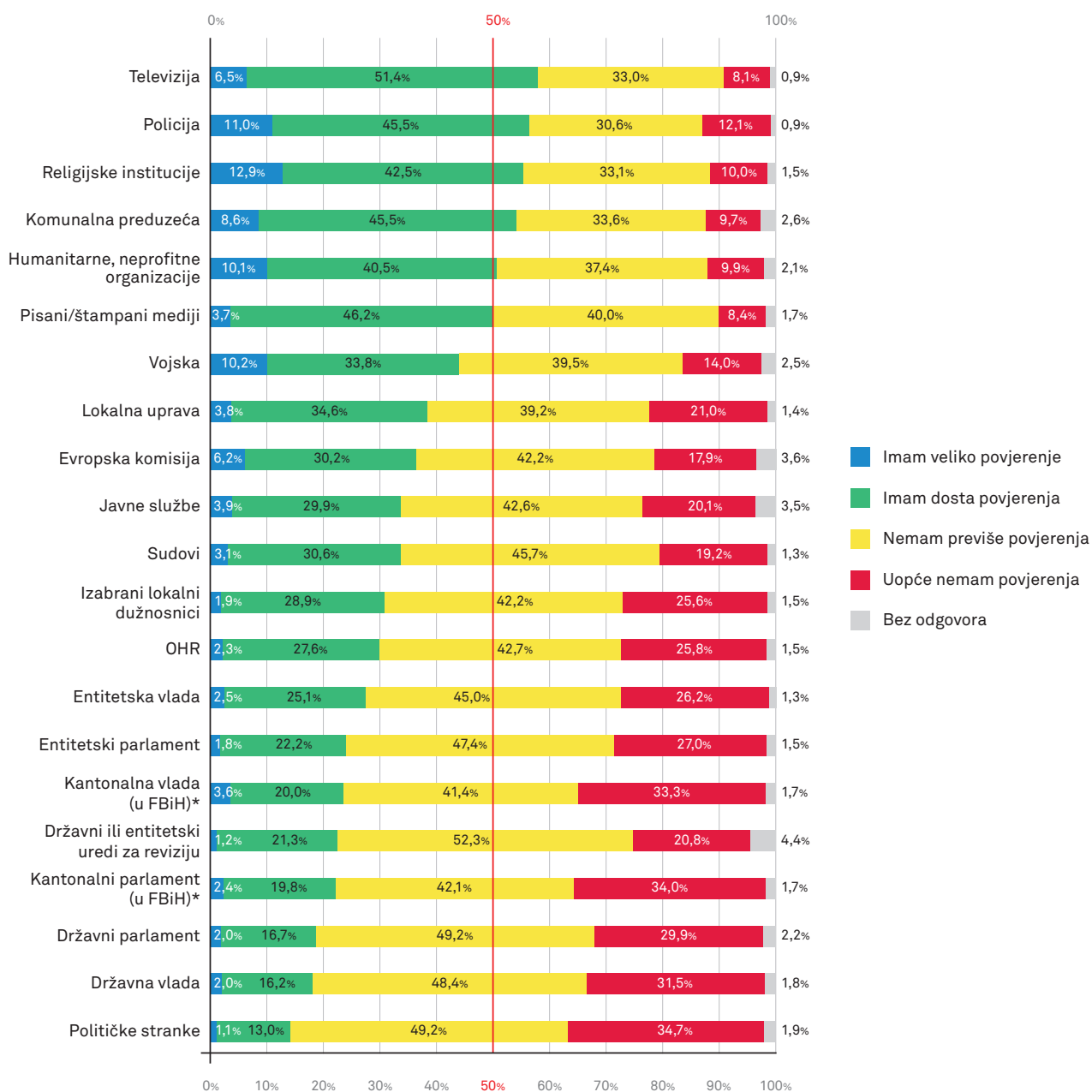
S druge strane, institucije, organizacije i preduzeća koja građanima pružaju osnovne usluge, poput informiranja, komunalnih usluga, sigurnosti, te humanitarne pomoći, uživaju povjerenje većine građana. Tako najveći procenat građana ima veliko povjerenje ili dosta povjerenja u televiziju (57,9%), zatim policiju (56,5%), religijske institucije (55,4%), komunalna preduzeća (54,1%) te humanitarne i neprofitne organizacije (50,6%).

Ovo su neki od naznačajnijih rezultata ispitivanja povjerenja građana u institucije vlasti, političke aktere i druge organizacije u BiH koje je u maju 2013. godine u saradnji sa istraživačkom agencijom *Prizma istraživanja* sproveo Centar za društvena istraživanja Analitika. Anketa je provedena na reprezentativnom uzorku od 1000 ispitanika iz cijele BiH, a dio je projekta "Zagovaranje za otvorenu vlast: Pravo da znam u Jugoistočnoj Evropi" koji se osim u BiH implementira i u Srbiji, Albaniji, Kosovu, Makedoniji i Crnoj Gori.

Slijedi grafički i tabelarni prikaz rezultata ankete, dok su u Aneksu 1 date detaljne informacije o metodologiji istraživanja.

¹ Odnosi se na odgovore "veliko povjerenje" i "dosta povjerenja".

Grafikon 1: Povjerenje građana u institucije vlasti i druge institucije/organizacije u BiH

* Rezultati o povjerenju građana u kantonalne institucije unutar FBiH se baziraju samo na odgovorima ispitanika iz FBiH (N=585), za ostale institucije ukupan broj ispitanika je 1000.

GRAĐANI NE VJERUJU INSTITUCIJAMA VLASTI I POLITIČKIM PARTIJAMA U BiH

Tabela 1: Povjerenje građana u institucije vlasti i druge institucije/organizacije u BiH

Pitanje: Za svaku od navedenih organizacija, možete li mi reći koliko povjerenja imate u nju?

	Imam veliko povjerenje		Imam dosta povjerenja		Nemam previše povjerenja		Uopće nemam povjerenja		Bez odgovora		Ukupno	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Državna vlada	20	2,0	162	16,2	484	48,4	315	31,5	18	1,8	1000	100,0
Entitetska vlada	25	2,5	251	25,1	450	45,0	262	26,2	13	1,3	1000	100,0
Kantonalna vlada (u FBiH)*	21	3,6	117	20,0	242	41,4	195	33,3	10	1,7	585	100,0
Vojska	102	10,2	338	33,8	395	39,5	140	14,0	25	2,5	1000	100,0
Sudovi	31	3,1	306	30,6	457	45,7	192	19,2	13	1,3	1000	100,0
Policija	110	11,0	455	45,5	306	30,6	121	12,1	9	,9	1000	100,0
Državni parlament	20	2,0	167	16,7	492	49,2	299	29,9	22	2,2	1000	100,0
Entitetski parlament	18	1,8	222	22,2	474	47,4	270	27,0	15	1,5	1000	100,0
Kantonalni parlament (u FBiH)*	14	2,4	116	19,8	246	42,1	199	34,0	10	1,7	585	100,0
Političke stranke	11	1,1	130	13,0	492	49,2	347	34,7	19	1,9	1000	100,0
Javne službe	39	3,9	299	29,9	426	42,6	201	20,1	35	3,5	1000	100,0
Lokalna uprava	38	3,8	346	34,6	392	39,2	210	21,0	14	1,4	1000	100,0
Izabrani lokalni dužnosnici	19	1,9	289	28,9	422	42,2	256	25,6	15	1,5	1000	100,0
Državni ili entitetski uredi za reviziju	12	1,2	213	21,3	523	52,3	208	20,8	44	4,4	1000	100,0
Evropska komisija	62	6,2	302	30,2	422	42,2	179	17,9	36	3,6	1000	100,0
OHR	23	2,3	276	27,6	427	42,7	258	25,8	15	1,5	1000	100,0
Televizija	65	6,5	514	51,4	330	33,0	81	8,1	9	,9	1000	100,0
Pisani/štampani mediji	37	3,7	462	46,2	400	40,0	84	8,4	17	1,7	1000	100,0
Komunalna preduzeća	86	8,6	455	45,5	336	33,6	97	9,7	26	2,6	1000	100,0
Humanitarne, neprofitne organizacije	101	10,1	405	40,5	374	37,4	99	9,9	21	2,1	1000	100,0
Religijske institucije	129	12,9	425	42,5	331	33,1	100	10,0	15	1,5	1000	100,0

*Rezultati o povjerenju građana u kantonalne institucije unutar FBiH se baziraju samo na odgovorima ispitanika iz FBiH (N=585), za ostale institucije ukupan broj ispitanika je 1000.

ANEKS 1 – METODOLOGIJA I UZORAK

Provedena je anketa 'licem u lice' na reprezentativnom, stratificiranom slučajnom uzorku od 1000 ispitanika starijih od 18 godina, koji žive u Bosni i Hercegovini. Anketari su dobili instrukcije da idu na slučajno odabrane adrese, a anketirana je osoba koja je posljednja imala rođendan u tom domaćinstvu.

Tabela 2 - Spol sudionika

	N	%
Muško	479	47,9
Žensko	521	52,1
Ukupno	1000	100,0

Tabela 3 - Geografsko područje

	N	%
FBiH	585	58,5
RS	379	37,9
BD	36	3,6
Ukupno	1000	100,0

Tabela 4 - Dob/starost

	N	%
18-24	140	14,0
25-29	89	8,9
30-39	172	17,2
40-49	195	19,5
50-59	149	14,9
60-65	94	9,4
66+	161	16,1
Ukupno	1000	100,0
Prosjek	1000	46

Tabela 5 - Stepen obrazovanja

	N	%
Nepotpuna osnovna škola	101	10,1
Osnovna škola	202	20,2
Srednja stručna škola	417	41,7
Gimnazija	135	13,5
Viša škola	62	6,2
Fakultet	83	8,3
Magisterijum ili specijalizacija	0	,0
Doktorat	0	,0
Ukupno	1000	100,0

Tabela 6 - Status zaposlenja

	N	%
Stalno zaposlenje	262	26,2
Zaposlenje na određeno vrijeme	17	1,7
Nezaposlen - u potrazi za poslom	274	27,4
Nezaposlen - nisam u potrazi za poslom	448	44,8
Ukupno	1000	100,0

PARTNERI U PROJEKTU:

Ova publikacija rezultat je projekta *Zagovaranje za otvorenu vlast: Pravo da znam u jugoistočnoj Evropi*, koji se provodi u šest zemalja zapadnog Balkana: Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji, Srbiji i na Kosovu.

2013 © Analitika – Centar za društvena istraživanja, sva prava pridržana.

Stavovi izneseni u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost Centra za društvena istraživanja Analitika i ni u kom slučaju ne predstavljaju stavove Evropske unije niti stavove Fonda otvoreno društvo BiH.

Projekt finansiraju Evropska unija i Fond otvoreno društvo BiH.

Analitika - Centar za društvena istraživanja je nezavisna, neprofitna, nevladina organizacija, koja se bavi istraživanjem i razvojem javnih politika u širem smislu. Misija Analitike je da na osnovu kvalitetnih istraživanja i odgovarajuće ekspertize ponudi relevantne, inovativne i praktične preporuke usmjerene na promoviranje inkluzivnih i boljih javnih politika, kao i na ukupno unapređenje procesa njihovog donošenja.

www.analitika.ba